

Kolekcja Muzeum KUL

Pokaz dzieł ze zbiorów Muzeum KUL obejmuje rodzimą sztukę XIX i początku XX w. oraz ceramikę europejską od XVIII do początku XX w. O wysokiej randze uczelnianych zbiorów świadczy obecność obrazów i rysunków tak uznanych artystów jak Piotr Michałowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Jacek i Rafał Malczewscy, Zygmunt Ajdukiewicz, Włodzimierz Tetmajer, Józef Pankiewicz, Józef Mehoffer, Józef Rapacki, Stanisław Kamocki, Władysław Jarocki czy Stefan Filipkiewicz.

Do najciekawszych prac należy m.in. „Wawel od strony północnej zimą” autorstwa Jacka Malczewskiego, znanego z malowania obrazów o tematyce patriotycznej, symboliczno-metaforycznej, a także portretów symbolicznych. Znajdujący się w zbiorach Muzeum KUL widok wzgórza wawelskiego jest prawdopodobnie jedynym ukazanym indywidualnie przedstawieniem Wawelu w całej twórczości artysty.

Innym wyjątkowym obiektem jest rysunek Jana Matejki, przedstawiający studium postaci żołnierza, wykonane na podstawie płaskorzeźbionej kwatery ukazującej Pojmanie Chrystusa na prawym, ruchomym skrzydle ołtarza Wita Stwosza w Kościele Mariackim w Krakowie.

Ważne miejsce w zbiorach Muzeum KUL zajmuje zbiór widoków architektury średniowiecznej i nowożytniej autorstwa Stanisława Noakowskiego, wybitnego rysownika okresu międzywojennego. Atrakcyjności ekspozycji dodaje prezentacja licznych wyrobów rzemiosła artystycznego – porcelany z najsłynniejszych manufaktur w Miśni, Wiedniu, Berlinie oraz szkła ze śląskich i czeskich wytwórni.

U podstaw zbiorów muzealnych KUL leży darowizna ks. kan. Jana Władzińskiego, który w 1932 r. przekazał na rzecz uczelni „zbiór pamiątek historycznych i stylowych okazów z różnych zakątków kraju”.

Niestety, II wojna światowa okrutnie obeszła się ze zgromadzoną w KUL kolekcją. Już w grudniu 1939 r. padła ona łupem Niemców i do dziś większość obiektów uznawanych jest za zaginione. Jedynie cztery obiekty z przedwojennych zasobów zostały zidentyfikowane w 2013 r. w obecnym Muzeum Narodowym w Lublinie.

Po zakończeniu II wojny światowej władze uniwersyteckie podjęły trud zgromadzenia na nowo zbiorów muzealnych. Inicjatorem tych działań był ks. rektor Józef Iwanicki, który w 1956 r. zaapelował do biskupów diecezjalnych o przekazanie z podległych im muzeów sztuki sakralnej dzieł do reaktywowanych zbiorów muzealnych KUL. Dzięki tym staraniom na uczelni znalazła się kolekcja średniowiecznej sztuki śląskiej. Kolejny rektor KUL, ks. Marian Józef Rechowicz, jeszcze w tym samym roku postarał się o następny dar – kilkadziesiąt rzeźb sakralnych, które wcześniej zdeponowane były w Centralnej Składnicy Muzealnej w Kozłowie.

Na przełomie lat 50. i 60. XX w. do zbiorów muzealnych KUL zostały włączone m.in. ikony Jerzego Nowosielskiego oraz obrazy Antoniego Michalaka (artysta do 1969 r. prowadził na historii sztuki KUL zajęcia z rysunku i malarstwa).

Kolekcja muzealna KUL powiększana była również dzięki zakupom na rynku sztuki w początku lat 60. XX w. Nabywano głównie malarstwo obce, kupowane przez KUL za namową prof. Rudolfa Kozłowskiego, głównego konserwatora Wawelu, w państwowych salonach DESA. Były to obrazy reprezentujące przede wszystkim szkołę niderlandzką i włoską.

W latach 80. i 90. XX w. zbiory uniwersyteckie zostały znacznie powiększone dzięki darom osób prywatnych. Najcenniejszą donacją była kolekcja Olgi i Tadeusza Litawińskich przekazana w 1986 r. Nadrzędnym pragnieniem darczyńcy było, aby zbiory wykorzystywano w edukacji studentów historii sztuki KUL. Dzięki temu darowi zbiory muzealne KUL wzbogaciły się o ponad 400 dzieł artystów tej klasy, co Piotr Michałowski, Antoni Piotrowski, Włodzimierz Tetmajer, Rafał Malczewski, Władysław Skoczylas oraz kolekcję porcelany z polskich i europejskich wytwórni.

W maju tego samego roku zbiory uzupełnione zostały o 20 grafik XVII-XX-wiecznych z daru Krystyny Hartleb z Torunia. Kolejnym ważnym momentem była w 1991 r. donacja Stanisławy Witkowskiej, wdowy po znanym lubelskim architekcie Tadeuszu Witkowskim. Na dar złożyło się przeszło 300 obiektów, w tym m.in. prace architekta, rysownika i pedagoga Stanisława Noakowskiego, a także malarstwo niemieckie XVII i XVIII w. Na ostateczny kształt zbiorów wpłynął legat Joanny Gliwy z Warszawy z 1994 r., obejmujący 90 obiektów. Obok wyrobów z porcelany i fajansu znalazło się kilka cennych obrazów. Przez kolejne lata do zbiorów Muzeum KUL trafiały m.in. obiekty z zakresu sztuki sakralnej, które wymagały pilnej interwencji konserwatorskiej.

Obecnie kolekcja muzealna KUL liczy ponad dwa tysiące eksponatów artystycznych i historycznych.

Organizator wystawy: Łódzki Dom Kultury.